

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย ป.๖

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.
ทัศนีย์ ล้วนสละ ศศ.บ.
กัญจน์พัสดร กัณฐสุทธิ ค.บ., ค.ม.

ผู้ตรวจ

ดร.มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร ค.บ., ค.ม., ปร.ด.
สุนันทา สุนทรประเสริฐ ค.บ., กศ.ม.
ลาวัลย์ โกสุมาร ศศ.บ., ศษ.ม.

บรรณาธิการ

ปัทมา ดำประสิทธิ์ ศศ.บ., ศศ.ม.
สุมาลี มีปลอด ศศ.บ. (เกียรตินิยม)
ทิพย์โชค ไชยวิศิษฐ์กุล กศ.บ., ศศ.ม.

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช สาราณราษฎร์

๒๑๖-๒๒๐ ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๒ ๒๒๒ ๙๓๙๔ • ๐๒ ๒๒๒ ๔๓๗๑-๒ FAX ๐๒ ๒๒๔ ๖๔๔๖ • ๐๒ ๒๒๔ ๖๔๔๗

email: info@wpp.co.th

คำนำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ชุดนี้จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนและครูใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่หลักสูตรกำหนด พัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ ทั้งด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

ในการจัดทำหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานชุดนี้ คณะผู้จัดทำซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ อย่างลึกซึ้ง ทั้งด้านวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี สาระการเรียนรู้แกนกลาง แนวทางการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แล้วจึงนำองค์ความรู้ที่ได้มาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตร

การเสนอเนื้อหา กิจกรรม และองค์ประกอบอื่น ๆ ในหนังสือเรียนชุดนี้มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงศักยภาพของนักเรียน เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวมบนพื้นฐานของการบูรณาการแนวคิดทางการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เน้นให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มุ่งพัฒนาการคิด และพัฒนาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของนักเรียน อันจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ชุดนี้จะสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำ

คำชี้แจง

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ได้ออกแบบเป็นหน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑. ตัวชี้วัดชั้นปี ระบุตัวชี้วัดซึ่งเป็นเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้

๒. ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้ เป็นการรวบรวมเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้มาจัดระเบียบแสดงความเชื่อมโยงของเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ

๓. ประโยชน์จากการเรียนรู้ นำเสนอเนื้อหาเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้และทักษะจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. ขวนคิด ขวนตอบ เป็นคำถามหรือสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ต้องการที่จะค้นหาคำตอบ

๕. เนื้อหา ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

๖. นารู้ นารู้ เป็นความรู้เพื่อเพิ่มพูนให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น

๗. แหล่งสืบค้นความรู้ เป็นแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ หนังสือ สถานที่ บุคคล เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน

๘. กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้เมื่อจบเนื้อหาแต่ละช่วง แต่ละตอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับวัย สะดวกในการปฏิบัติ กระตุ้นให้นักเรียนได้คิด และส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

๙. สรุป ได้สรุปเนื้อหาไว้หลายรูปแบบ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้หรือการเรียนรู้กว้าง ๆ อย่างรวดเร็ว

๑๐. กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมบูรณาการทักษะที่รวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ในการปฏิบัติกิจกรรม

๑๑. โครงการ เป็นการให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อโครงการและแนวทางการปฏิบัติ

๑๒. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกิจกรรมที่เสนอแนะให้นักเรียนได้นำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๓. คำถามทบทวน เป็นคำถามเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๑๔. บรรณานุกรม เป็นรายชื่อหนังสือ เอกสาร เว็บไซต์ ที่ใช้ประกอบการเขียน

๑๕. คำศัพท์ เป็นคำศัพท์สำคัญที่แทรกอยู่ในเนื้อหาซึ่งพิมพ์ด้วยสีชมพู และคำใหม่ที่นักเรียนควรจะได้รู้ความหมายนำมาจัดเรียงตามลำดับอักษรและอธิบายความหมาย

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ พัทธสังเวดลัอม

❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....	๑
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....	๑
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....	๑
❖ ขวนคิด ขวนตอบ	๑
๑. เนื้อเรื่อง เรื่อง พัทธสังเวดลัอม	๒
กิจกรรมที่ ๑ คิครอบคอบ	
ตอบปัญหา.....	๓
กิจกรรมที่ ๒ คำศัพท์น่ารู้.....	๓
กิจกรรมที่ ๓ เรียนรู้กับสังเวดลัอม ..	๓
กิจกรรมที่ ๔ คำขวัญพัฒนา	
ความคิด.....	๔
๒. การอ่านคำที่มีอักษรนำ	๔
กิจกรรมที่ ๕ อักษรนำน่าจำ.....	๔
๓. การอ่านคำที่มีอักษรควบ.....	๑๐
กิจกรรมที่ ๖ อักษรควบน่าอ่าน.....	๑๑
๔. ตัวเลขไทย	๑๒
กิจกรรมที่ ๗ เอกลักษณ์ตัวเลขไทย ๑๓	
๕. การคัดลายมือ	๑๓
กิจกรรมที่ ๘ ฝึกคล่อง ลองคัด.....	๑๕
๖. บทอ่านเสริม หมอรักษาโลก.....	๑๖
กิจกรรมที่ ๙ ฝึกอ่านพัฒนา	
ความคิด.....	๑๗
❖ สรุป.....	๑๗
❖ กิจกรรมบูรณาการ	๑๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ บทเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน

ตอน กำเนิดพลายงาม	๑๙
❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....	๑๙
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....	๑๙
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....	๑๙
❖ ขวนคิด ขวนตอบ	๑๙

๑. เนื้อเรื่อง บทเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน	
ตอน กำเนิดพลายงาม.....	๒๐
กิจกรรมที่ ๑๐ คำถามชวนตอบ.....	๓๔
กิจกรรมที่ ๑๑ เปรียบเทียบสำนวน... ๓๔	
กิจกรรมที่ ๑๒ ฝึกอ่าน ฝึกท่อง.....	๓๕
๒. การอ่านคำที่มีตัวการันต์	๓๕
กิจกรรมที่ ๑๓ อ่านตัวการันต์	๓๖
๓. การอ่านเครื่องหมายวรรคตอน	๓๖
กิจกรรมที่ ๑๔ ฝึกอ่านเครื่องหมาย	
วรรคตอน.....	๔๐
๔. กลอนเสภา	๔๑
กิจกรรมที่ ๑๕ ช่วยกันขับเสภา.....	๔๑
๕. บทอ่านเสริม นรังกุโรวาทคำกลอน... ๔๒	
กิจกรรมที่ ๑๖ ช่วยกันอ่าน	
ช่วยกันตอบ	๔๓

❖ สรุป.....	๔๓
❖ กิจกรรมบูรณาการ	๔๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พาเที่ยวพระอารามหลวง...๔๔

❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....	๔๕
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....	๔๕
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....	๔๕
❖ ขวนคิด ขวนตอบ	๔๕
๑. เนื้อเรื่อง เรื่อง พาเที่ยวพระอารามหลวง ๔๖	
กิจกรรมที่ ๑๗ อ่านแล้วร่วมกัน	
สนทนา.....	๕๔
กิจกรรมที่ ๑๘ แผนภาพเล่าเรื่อง	๕๔
กิจกรรมที่ ๑๙ มัคคุเทศก์ตัวน้อย.....	๕๕
๒. พยางค์ คำ วลี	๕๕
กิจกรรมที่ ๒๐ พยางค์ คำ วลี	๕๗
๓. การอ่านแผนที่ แผนที่	
แผนภูมิ กราฟ	๕๗

กิจกรรมที่ ๒๑ แพนผังน่ารู้.....๖๐	
๔. มารยาทในการชมการแสดง.....๖๑	
กิจกรรมที่ ๒๒ เรื่องเก่าเล่าใหม่.....๖๑	
๕. บทอ่านเสริม พิพิธภัณฑสถานและ	
หอสมุดแห่งชาติ๖๑	
กิจกรรมที่ ๒๓ เข้าใจได้ความรู้..... ๖๓	
❖ สรุป..... ๖๓	
❖ กิจกรรมบูรณาการ ๖๓	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ สุภาสิตสอนหญิง..... ๖๕	
❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....๖๕	
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....๖๕	
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....๖๕	
❖ ขวนคิด ขวนตอบ๖๕	
๑. เนื้อเรื่อง สุภาสิตสอนหญิง๖๖	
กิจกรรมที่ ๒๔ อ่านแล้วตอบคำถาม ๗๒	
กิจกรรมที่ ๒๕ แสดงความคิดเห็น	
กันหน่อย ๗๓	
กิจกรรมที่ ๒๖ เรียนรู้จากสุภาสิต ๗๓	
กิจกรรมที่ ๒๗ สำนวนดีมีความหมาย๗๓	
๒. คำย่อ๗๔	
กิจกรรมที่ ๒๘ รวบรวมคำย่อ๗๕	
๓. ประโยคเพื่อการสื่อสาร.....๗๕	
กิจกรรมที่ ๒๙ รู้จักประโยค..... ๗๘	
กิจกรรมที่ ๓๐ ดูความหมาย	
แต่งประโยค..... ๗๘	
๔. สำนวน สุภาสิต คำพังเพย..... ๗๘	
กิจกรรมที่ ๓๑ สำนวนชวนใช้..... ๘๐	
๕. การพัฒนาทักษะการเขียน..... ๘๐	
๖. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๘๑	
กิจกรรมที่ ๓๒ เขียนเรื่องจาก	
จินตนาการ.....๘๒	
๗. มารยาทในการเขียน.....๘๒	
กิจกรรมที่ ๓๓ มารยาทในการเขียน..๘๓	
๘. บทอ่านเสริม เป็นมนุษย์หรือเป็นคน...๘๔	

กิจกรรมที่ ๓๔ ช่วยกันอ่าน	
ช่วยกันตอบ ๘๔	
กิจกรรมที่ ๓๕ ฟังดี มีสาระ.....๘๕	
❖ สรุป..... ๘๕	
❖ กิจกรรมบูรณาการ ๘๕	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ผลิตภัณฑ์นี้มีที่มา ๘๗	
❖ ตัวชี้วัดชั้นปี..... ๘๗	
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้..... ๘๗	
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้..... ๘๗	
❖ ขวนคิด ขวนตอบ ๘๗	
๑. เนื้อเรื่อง ผลิตภัณฑ์นี้มีที่มา ๘๘	
กิจกรรมที่ ๓๖ อ่านแล้วตอบ ๘๔	
กิจกรรมที่ ๓๗ รู้แล้วเล่าต่อ..... ๘๕	
กิจกรรมที่ ๓๘ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๘๕	
๒. ประโยค ๘๖	
กิจกรรมที่ ๓๙ สนุกกับประโยค..... ๘๗	
๓. ภาษาไทยถิ่น ๘๘	
กิจกรรมที่ ๔๐ รู้ความหมาย	
ภาษาไทยถิ่น ๘๘	
๔. การโฆษณา ๘๙	
กิจกรรมที่ ๔๑ ร่วมระดมสมอง ๑๐๑	
กิจกรรมที่ ๔๒ โฆษณาดีน่าเชื่อถือ .. ๑๐๑	
๕. บทอ่านเสริม โครงการส่วนพระองค์	
สวนจิตรลดา ๑๐๒	
กิจกรรมที่ ๔๓ อ่านแล้วสรุปความ .. ๑๐๓	
❖ สรุป..... ๑๐๓	
❖ กิจกรรมบูรณาการ ๑๐๓	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ พลังงานทดแทน ๑๐๕	
❖ ตัวชี้วัดชั้นปี..... ๑๐๕	
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้..... ๑๐๕	
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้..... ๑๐๕	
❖ ขวนคิด ขวนตอบ ๑๐๕	
๑. เนื้อเรื่อง เรื่อง พลังงานทดแทน ๑๐๖	
กิจกรรมที่ ๔๔ คำถามชวนคิด ๑๑๒	

กิจกรรมที่ ๔๕ พลังงานน่ารู้.....๑๑๒	
กิจกรรมที่ ๔๖ เรียงความตาม	
จินตนาการ.....๑๑๒	
๒. การเลือกใช้คำให้ถูกต้อง	
ตรงตามความหมาย ๑๑๓	
กิจกรรมที่ ๔๗ คำศัพท์ชวนค้น	
ประโยคชวนแต่ง..... ๑๑๓	
๓. ประโยครวม..... ๑๑๔	
กิจกรรมที่ ๔๘ รู้จักประโยค..... ๑๑๕	
กิจกรรมที่ ๔๙ ประโยคมีคำเชื่อม ... ๑๑๕	
๔. การเขียนเชิญชวน ๑๑๕	
กิจกรรมที่ ๕๐ ลีลาดีมีเหตุผล ๑๑๖	
๕. การโต้ว่าที่ ๑๑๗	
กิจกรรมที่ ๕๑ พุดดี มีลีลา..... ๑๑๘	
๖. บทอ่านเสริม พลังงานดีก็ดำบรรพ์ ... ๑๑๘	
กิจกรรมที่ ๕๒ ช่วยกันคิด	
ร่วมกันทำ ๑๑๙	
❖ สรุป..... ๑๑๙	
❖ กิจกรรมบูรณาการ ๑๒๐	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ วัยรู้ วัยเรียน.....๑๒๑	
❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....๑๒๑	
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....๑๒๑	
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....๑๒๑	
❖ ขวนคิด ขวนตอบ๑๒๑	
๑. เนื้อเรื่อง เรื่อง วัยรู้ วัยเรียน..... ๑๒๒	
กิจกรรมที่ ๕๓ สนทนาแสดง	
ความคิดเห็น ๑๒๗	
กิจกรรมที่ ๕๔ คำสื่อความหมาย ... ๑๒๗	
๒. ชนิดของคำ ๑๒๘	
กิจกรรมที่ ๕๕ คำนี้หมวดไหน ๑๓๐	
๓. การใช้พจนานุกรม ๑๓๐	
กิจกรรมที่ ๕๖ หาความหมาย	
คำศัพท์..... ๑๓๓	
๔. การเขียนย่อความ ๑๓๔	

กิจกรรมที่ ๕๗ ย่อดี มีความรู้..... ๑๓๖	
๕. การฟังการอภิปราย..... ๑๓๖	
กิจกรรมที่ ๕๘ บันทึกจากการฟัง ๑๓๖	
๖. บทอ่านเสริม วิถีเด็กไทย ๑๓๗	
กิจกรรมที่ ๕๙ ถามตอบอย่างเข้าใจ ๑๓๗	
❖ สรุป..... ๑๓๗	
❖ กิจกรรมบูรณาการ ๑๓๘	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ นิทานทองอิน	
เรื่อง นางพระไชนที่สอง ๑๓๙	
❖ ตัวชี้วัดชั้นปี..... ๑๓๙	
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้..... ๑๓๙	
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้..... ๑๓๙	
❖ ขวนคิด ขวนตอบ ๑๓๙	
๑. เนื้อเรื่อง นิทานทองอิน	
เรื่อง นางพระไชนที่สอง..... ๑๔๐	
กิจกรรมที่ ๖๐ สืบจากเรื่อง..... ๑๔๕	
กิจกรรมที่ ๖๑ วิเคราะห์จากสำนวน ๑๔๕	
๒. คำประสม ๑๔๕	
กิจกรรมที่ ๖๒ สร้างคำสื่อความ ๑๔๖	
๓. การเขียนเรียงความ..... ๑๔๖	
กิจกรรมที่ ๖๓ เรียงความตามใจชอบ๑๔๘	
๔. การใช้ห้องสมุด ๑๔๘	
กิจกรรมที่ ๖๔ ห้องสมุดสุดทรรษา .. ๑๖๐	
กิจกรรมที่ ๖๕ คั่นดู รู้เรื่อง..... ๑๖๐	
๕. บทอ่านเสริม ตำนานแม่นาก	
พระไชน ๑๖๑	
กิจกรรมที่ ๖๖ ตำนานเล่าเรื่อง.....๑๖๑	
❖ สรุป..... ๑๖๑	
❖ กิจกรรมบูรณาการ ๑๖๒	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ อาหารดีมีคุณค่า..... ๑๖๓	
❖ ตัวชี้วัดชั้นปี..... ๑๖๓	
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้..... ๑๖๓	
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้..... ๑๖๓	

❖ ขวนคิด ขวนตอบ	๑๖๓
๑. เนื้อเรื่อง เรื่อง อาหารดีมีคุณค่า.....	๑๖๔
กิจกรรมที่ ๖๗ คำถามขวนตอบ	๑๖๙
กิจกรรมที่ ๖๘ คุณค่าอาหาร	๑๗๐
๒. ชนิดของคำ	๑๗๐
กิจกรรมที่ ๖๙ คำนี้หมวดไหน.....	๑๗๒
๓. การกรอกแบบรายการ	๑๗๒
กิจกรรมที่ ๗๐ กรอกข้อความ	
แสนสนุก	๑๗๓
๔. การพูดและเขียนแสดง	
ความคิดเห็น	๑๗๓
กิจกรรมที่ ๗๑ เรื่องขวนคิด	๑๗๕
๕. บทอ่านเสริม ไข่มุกกับสุขภาพที่ดี ...	๑๗๕
กิจกรรมที่ ๗๒ อาหารดี	
มีประโยชน์.....	๑๗๖
กิจกรรมที่ ๗๓ ร่วมกันคิดอย่าง	
สร้างสรรค์.....	๑๗๖
❖ สรุป.....	๑๗๗
❖ กิจกรรมบูรณาการ	๑๗๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ จดหมายเหตุร้ายวัน ...๑๗๙

❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....	๑๗๙
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....	๑๗๙
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....	๑๗๙
❖ ขวนคิด ขวนตอบ	๑๗๙
๑. เนื้อเรื่อง จดหมายเหตุร้ายวัน.....	๑๘๐
กิจกรรมที่ ๗๔ ตอบจากเรื่อง.....	๑๘๗
กิจกรรมที่ ๗๕ เรียนรู้คำศัพท์.....	๑๘๗
๒. คำราชาศัพท์.....	๑๘๗
กิจกรรมที่ ๗๖ คำราชาศัพท์น่ารู้.....	๑๙๑
๓. การเขียนบันทึกประจำวัน.....	๑๙๑
กิจกรรมที่ ๗๗ บันทึกช่วยจำ.....	๑๙๒
๔. การเลือกอ่านหนังสือและ	
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑๙๒

กิจกรรมที่ ๗๘ หนังสือน่าอ่าน	๑๙๓
๕. มารยาทในการอ่าน.....	๑๙๘
กิจกรรมที่ ๗๙ มารยาทในการอ่าน	๑๙๘
๖. บทอ่านเสริม ผู้ชนะ.....	๑๙๘
กิจกรรมที่ ๘๐ อ่านเพราะเสน่ห์.....	๑๙๙
❖ สรุป.....	๑๙๙
❖ กิจกรรมบูรณาการ	๑๙๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ ภาษาน่าชม.....๒๐๑

❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....	๒๐๑
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....	๒๐๑
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....	๒๐๑
❖ ขวนคิด ขวนตอบ	๒๐๑
๑. เนื้อเรื่อง เรื่อง ภาษาน่าชม	๒๐๒
กิจกรรมที่ ๘๑ ตอบคำถาม	
ตามเรื่องราว.....	๒๐๘
กิจกรรมที่ ๘๒ สืบค้นความหมาย..	๒๐๘
กิจกรรมที่ ๘๓ ศึกษาอย่าง	
สร้างสรรค์.....	๒๐๘
๒. คำที่ไม่ออกเสียงพยัญชนะ	
และสระ	๒๐๘
กิจกรรมที่ ๘๔ ฝึกอ่านคำ	๒๐๙
๓. กาพย์ยานี ๑๑	๒๑๐
กิจกรรมที่ ๘๕ อ่านได้ คัดสวดย.....	๒๑๑
กิจกรรมที่ ๘๖ ช่วยกันแต่ง	
แข่งกันอ่าน.....	๒๑๑
๔. การแนะนำหนังสือ.....	๒๑๑
กิจกรรมที่ ๘๗ หนังสือดีที่ต้อง	
แนะนำ.....	๒๑๒
๕. บทอ่านเสริม บัว ราชนิแห่งไม้น้ำ	๒๑๓
กิจกรรมที่ ๘๘ อ่านเรื่องสรุปความ..	๒๑๕
กิจกรรมที่ ๘๙ ดอกบัวในวรรณคดี๒๑๕	
❖ สรุป.....	๒๑๕
❖ กิจกรรมบูรณาการ	๒๑๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ ประชาธิปไตย

ในมือเรา๒๑๗

❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....	๒๑๗
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....	๒๑๗
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....	๒๑๗
❖ ขวนคิด ขวนตอบ	๒๑๗
๑. เนื้อเรื่อง เรื่อง ประชาธิปไตย	
ในมือเรา.....	๒๑๘
กิจกรรมที่ ๙๐ เรียนรู้จากเรื่อง	๒๒๔
กิจกรรมที่ ๙๑ เล่าอย่างมี	
ขั้นตอน.....	๒๒๔
๒. คำขวัญ คำคม คติพจน์	๒๒๔
กิจกรรมที่ ๙๒ เขียนคำขวัญ	๒๒๕
๓. คำอวยพร.....	๒๒๖
กิจกรรมที่ ๙๓ เขียนคำอวยพร.....	๒๒๗
๔. การเขียนประกาศ	๒๒๗
กิจกรรมที่ ๙๔ เขียนประกาศ	๒๒๘
๕. การพูดโน้มน้าวใจ.....	๒๒๙
กิจกรรมที่ ๙๕ พูดให้เชื่อใจ	๒๒๙
๖. บทอ่านเสริม อนุสาวรีย์	
ประชาธิปไตย	๒๓๐
กิจกรรมที่ ๙๖ อ่านเรื่องได้เรียนรู้..	๒๓๑
❖ สรุป.....	๒๓๑
❖ กิจกรรมบูรณาการ	๒๓๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ บทละครเรื่อง รามเกียรติ์

ตอน ศีกไม่ยราพ๒๓๓

❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....	๒๓๓
❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....	๒๓๓
❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....	๒๓๓
❖ ขวนคิด ขวนตอบ	๒๓๓
๑. เนื้อเรื่อง บทละครเรื่อง รามเกียรติ์	
ตอน ศีกไม่ยราพ.....	๒๓๔
กิจกรรมที่ ๙๗ คำถามขวนตอบ.....	๒๔๖

กิจกรรมที่ ๙๘ ระดมสมอง

เสนอผลงาน.....๒๔๖

กิจกรรมที่ ๙๙ ส่วนวน

เปรียบเทียบ๒๔๗

๒. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง.....๒๔๗

กิจกรรมที่ ๑๐๐ โครงเรื่องดี

มีเหตุผล.....๒๔๙

๓. กลอนบทละคร.....๒๔๙

กิจกรรมที่ ๑๐๑ อ่านเพราะ

เสน่ห์.....๒๕๐

๔. ไวยากรณ์.....๒๕๐

กิจกรรมที่ ๑๐๒ ไวยากรณ์.....๒๕๑

๕. บทอ่านเสริม ฟังได้รู้เรื่อง.....๒๕๒

กิจกรรมที่ ๑๐๓ อ่านคล่อง

ฝึกท่องจำ๒๕๓

กิจกรรมที่ ๑๐๔ นำเสนอความคิด ๒๕๓

❖ สรุป.....๒๕๓

❖ กิจกรรมบูรณาการ๒๕๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ สนุกสนาน

งานประเพณี๒๕๔

❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....๒๕๕

❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....๒๕๕

❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....๒๕๕

❖ ขวนคิด ขวนตอบ๒๕๕

๑. เนื้อเรื่อง เรื่อง สนุกสนาน

งานประเพณี๒๕๖

กิจกรรมที่ ๑๐๕ ช่วยกันคิด

ช่วยกันตอบ๒๖๒

กิจกรรมที่ ๑๐๖ ศึกษาความหมาย.๒๖๒

๒. ประโยคซ้อน.....๒๖๓

กิจกรรมที่ ๑๐๗ แต่งประโยคซ้อน..๒๖๓

๓. การเขียนรายงาน๒๖๔

๔. การเขียนบันทึกความรู้.....๒๖๖

๕. การพูดรายงาน๒๖๗

- กิจกรรมที่ ๑๐๘ สนุกกับรายงาน๒๖๘
๖. นิทานพื้นบ้าน๒๖๘
- กิจกรรมที่ ๑๐๙ สนุกกับ
นิทานไทย๒๗๐
๗. บทอ่านเสริม พญาคันคาก.....๒๗๐
- กิจกรรมที่ ๑๑๐ ตอบจากตำนาน ...๒๗๑
- กิจกรรมที่ ๑๑๑ เรื่องนี้มีที่มา๒๗๑
- ❖ สรุป.....๒๗๑
- ❖ กิจกรรมบูรณาการ๒๗๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี มิ่งขวัญแห่งพสกนิกร

ชาวไทย๒๗๓

- ❖ ตัวชี้วัดชั้นปี.....๒๗๓
- ❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้.....๒๗๓
- ❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้.....๒๗๓
- ❖ ขวนคิด ขวนตอบ๒๗๓
๑. เนื้อเรื่อง เรื่อง สมเด็จพระเทพรัตน-
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มิ่งขวัญแห่งพสกนิกรชาวไทย.....๒๗๔
- กิจกรรมที่ ๑๑๒ คำถามชวนตอบ... ๒๘๐
- กิจกรรมที่ ๑๑๓ ถ้อยคำบอกความ ๒๘๑
๒. บทร้อยกรอง..... ๒๘๑
- กิจกรรมที่ ๑๑๔ สนทนาภาษากวี...๒๘๒
- กิจกรรมที่ ๑๑๕ ช่วยกันคิด
ช่วยกันแต่ง..... ๒๘๒
๓. ระดับของภาษา..... ๒๘๓
- กิจกรรมที่ ๑๑๖ บทสนทน่าน่าอ่าน ๒๘๔
- กิจกรรมที่ ๑๑๗ ภาษาจากสื่อ..... ๒๘๔
๔. การเขียนจดหมายกิจธุระ..... ๒๘๔

- กิจกรรมที่ ๑๑๘ จดหมายสื่อความ ๒๘๗
๕. นิสัยรักการอ่าน ๒๘๘
- กิจกรรมที่ ๑๑๙ เรารักการอ่าน..... ๒๘๘
๖. บทอ่านเสริม นักแข่งแซวกับกา๒๘๙
- กิจกรรมที่ ๑๒๐ คำกลอน
ส่อนใจ๒๘๙

❖ สรุป.....๒๘๙

❖ กิจกรรมบูรณาการ ๒๙๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๖ มิตรภาพแห่ง

ความทรงจำ ๒๙๑

- ❖ ตัวชี้วัดชั้นปี..... ๒๙๑
- ❖ ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้..... ๒๙๑
- ❖ ประโยชน์จากการเรียนรู้..... ๒๙๑
- ❖ ขวนคิด ขวนตอบ ๒๙๑
๑. เนื้อเรื่อง มิตรภาพแห่งความทรงจำ ๒๙๒
- กิจกรรมที่ ๑๒๑ คำถามชวนตอบ...๒๙๘
- กิจกรรมที่ ๑๒๒ บันทึกความทรงจำ๒๙๘
๒. คำยืมภาษาต่างประเทศ๒๙๙
- กิจกรรมที่ ๑๒๓ ฝึกค้น ฝึกเขียน ... ๓๐๐
๓. การเขียนและการพูดแสดง
ความรู้สึก ๓๐๐
- กิจกรรมที่ ๑๒๔ แสดงความรู้สึก ๓๐๑
๔. บทอ่านเสริม ดวงตะวัน..... ๓๐๑
- กิจกรรมที่ ๑๒๕ อ่านเรื่องถอดความ ๓๐๑
- ❖ สรุป..... ๓๐๒
- ❖ กิจกรรมบูรณาการ ๓๐๒
- บรรณานุกรม ๓๐๔
- คำศัพท์ ๓๐๔

พิทักษ์สิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๖/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร ท ๑.๑ (ป. ๖/๒)
๓. อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลายโดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๖/๓)
๔. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๖/๔)
๕. อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ท ๑.๑ (ป. ๖/๕)
๖. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๖/๑)
๗. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๖/๒)
๘. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๖/๓)
๙. พูดยาวนานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๖/๔)
๑๐. แต่งบทร้อยกรอง ท ๔.๑ (ป. ๖/๕)
๑๑. แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๖/๑)

ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้

ประโยชน์จากการเรียนรู้

๑. นำวิธีการรักษาสิ่งแวดล้อมไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
๒. ใช้ถ้อยคำในการพูดสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม
๓. คัดลายมือถูกหลักการและสวยงาม

ชวนคิด ชวนตอบ

๑. เราเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอย่างไร
๒. การเขียนด้วยลายมือที่สวยงามมีผลดีต่อตนเองอย่างไร

ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของเรานั้น ได้จัดการเสวนาแสดงความคิดเห็น และให้ความรู้เกี่ยวกับวันสิ่งแวดล้อมโลก มีครูน้ำหวานเป็นผู้นำการเสวนา ผู้ร่วมการเสวนาในครั้งนี้ประกอบด้วย ธันวา ชานนท์ กวิน และน้ำทิพย์ ทั้ง ๔ คนได้จัดเตรียม และค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากหนังสือในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต และแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ มาเป็นอย่างดี เมื่อถึงเวลาทุกคนกล่าวทักทายผู้ฟัง พร้อมแนะนำตัว ครูน้ำหวานจึงเริ่มต้นเกริ่นนำว่า

“ในปัจจุบัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องสำคัญ ที่ต้องมีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน รัฐบาลจึงมีนโยบายส่งเสริมและควบคุมให้มีการ**พิทักษ์สิ่งแวดล้อม**อย่างกว้างขวาง รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จาก**ทรัพยากรธรรมชาติ** และคุ้มครองคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ตลอดจนกำจัดการะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน นักเรียนทั้ง ๔ คน ทราบหรือไม่ว่า คำว่า ‘คุ้มครองดูแล’ สามารถใช้คำใดมาแทนได้บ้าง และมีความหมายว่าอย่างไร”

“‘พิทักษ์สิ่งแวดล้อม’ ครับ” ธันวาเป็นผู้เริ่มพูดคนแรก

“เพราะคำว่า ‘พิทักษ์’ หมายถึง คุ้มครองดูแล ส่วนคำว่า ‘สิ่งแวดล้อม’ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ดังนั้น การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม จึงหมายถึง การคุ้มครองดูแลสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเราครับ”

“ถูกต้องค่ะ แล้วเราควรทำอย่างไรจึงจะทำให้สิ่งแวดล้อมอยู่กับเราไปได้นาน” ครูน้ำหวานถามต่อ

“เราควรเริ่มต้นที่ตัวเราก่อนครับ เพราะถ้าเราทุกคนร่วมมือกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพดีขึ้นแล้ว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ จะคงอยู่ยั่งยืนตลอดไป” ชานนท์ตอบคำถาม

“ใช่แล้วค่ะ แล้วเด็ก ๆ อย่างพวกเราจะช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้างคะ”

“ผมได้อ่านบทความด้านความปลอดภัยในการใช้พลาสติก ซึ่งได้กล่าวเอาไว้ว่า ในปัจจุบันพลาสติกเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนเราเป็นอย่างมาก แม้แต่ข้าวของเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น จาน ชาม ช้อน ตะเกียบ และภาชนะต่าง ๆ ส่วนใหญ่ทำมาจากพลาสติก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถุงที่ใช้บรรจุอาหารนั้น ใช้กันอย่างแพร่หลาย ซึ่งกว่าจะย่อยสลายหมดต้องใช้เวลาเป็นร้อย ๆ ปีทีเดียวครับ ดังนั้นเราจึงควรใช้ถุงพลาสติกให้น้อยที่สุด ใช้อย่างประหยัดมากที่สุด และใช้ให้ถูกประเภทเท่าที่จะทำได้” กวินพูดแสดงความคิดเห็น

“การใช้ถุงพลาสติกให้ถูกประเภทนั้น เราควรทำอย่างไรบ้างคะ หนูน้ำทิพย์พอจะทราบไหมคะ” ครูน้ำหวานถามต่อ

“ทราบค่ะ เพราะที่บ้านของดิฉันทำขนมไทยขาย จึงมีความจำเป็นต้องใช้ถุงพลาสติกเป็นประจำ คุณยายบอกว่า ถุงพลาสติกที่นิยมใช้กันมีอยู่ ๓ ประเภท” น้ำทิพย์พูดพลางหยิบถุงพลาสติกที่เตรียมไว้ทั้ง ๓ ประเภท ชูให้ผู้ฟังเห็น

“ถุงเย็นใส มักมีเนื้อนิ่ม เหมาะสำหรับใส่น้ำแข็ง น้ำอัดลม ผลไม้ และอาหารต่าง ๆ แต่ห้ามใส่อาหารร้อน ถุงร้อนใส มีเนื้อแข็งและเป็นเงากว่าถุงเย็นใส ใช้สำหรับใส่อาหารร้อนถึงน้ำเดือด และสุดท้าย คือ ถุงทึบ หรือที่รู้จักกันดีว่า ถุงก๊อบแก๊บ ซึ่งมีหลายสี เช่น สีขาว สีเหลือง สีเขียว ฯลฯ ถุงเหล่านี้ทำจากพลาสติกเก่านำมาหลอมใหม่ จึงห้ามนำมาใส่อาหาร หากจำเป็นต้องใช้ ควรใช้ชนิดไม่มีสีและไม่มีจุดดำ ๆ ปนอยู่ค่ะ”

ธนาชัชฌาไม่โครโฟนเข้ามาใกล้เพื่ออธิบายเพิ่มเติม

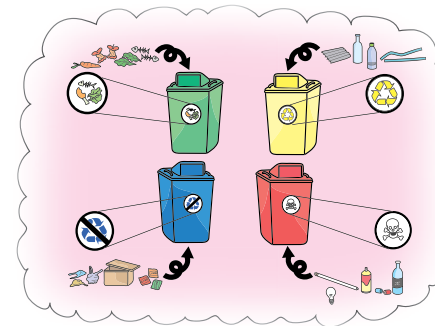
“นอกจากเลือกใช้ถุงพลาสติกให้ถูกประเภทแล้ว น้อง ๆ ต้องรู้จักเลือกใช้อุปกรณ์ที่ทำจากพลาสติกด้วยนะครับ เช่น ไม่ใช้กระติกน้ำพลาสติกใส่เครื่องดื่มหรืออาหารที่ร้อนจัด เช่น ข้าวหุงสุกร้อน ๆ หรือไม่ใช่ขวดพลาสติกมาใส่น้ำส้มสายชู เพราะกรดของน้ำส้มจะกัดกร่อนสารเคมี ที่อยู่ในพลาสติกออกมาเป็นสารพิษได้”

“เอ๊ะ ! ผมเคยเห็นแม่ค้าขายก๋วยเตี๋ยวในตลาด ใช้แก้วพลาสติกใส่น้ำส้มสายชูด้วยครับ อย่างนี้ก็มีสารพิษอยู่ในก๋วยเตี๋ยว ที่ผมกินด้วยสิครับ” ชานนท์เกิดความสงสัย

“ใช่แล้วจ๊ะ ผู้คนสมัยนี้มักง่ายกันเยอะมาก ไม่คำนึงถึงผู้บริโภคว่าจะได้รับอันตรายจากสารพิษมากน้อยเพียงใด หวังแต่เพียงว่า ทำอย่างไรถึงจะลดต้นทุนให้ได้มากที่สุด ถือว่าไม่รับผิดชอบต่อผู้บริโภคอย่างยิ่ง ถ้านักเรียนพบเห็นร้านขายอาหารที่มีลักษณะอย่างนี้ อย่าเข้าไปอุดหนุนเด็ดขาด เราควรอุดหนุนร้านอาหารที่ใส่น้ำส้มสายชูในภาชนะที่เป็นแก้ว เพราะน้ำส้มสายชูไม่กัดกร่อนแก้ว เช่นเดียวกับขวดพลาสติกที่บรรจุสารเคมี ถึงจะนำมาล้างให้สะอาดอย่างไร ก็นำมาใช้ใส่อาหารไม่ได้ เพราะสารเคมีที่เคยบรรจุอยู่ก่อนหน้านี้ ล้างออกได้ไม่ได้ เมื่อนำมาใส่อาหาร จึงละลายปนเปื้อนออกมาในอาหารได้อีกเช่นกันจ๊ะ”

“การรักษาสิ่งแวดล้อมยังสามารถทำได้อีกวิธีหนึ่งคือ การช่วยกันแยกขยะ ก่อนทิ้งและทิ้งในสิ่งที่จัดไว้รองรับขยะ การทิ้งขยะลงถัง นอกจากช่วยทำให้บ้านเมืองสะอาดเป็นระเบียบแล้ว ยังช่วยลดการแพร่กระจายของเชื้อโรคได้อีกด้วย มีใครทราบไหมว่า การแยกขยะที่ถูกต่อนั้นทำได้อย่างไร” ครูน้ำหวานพูดเปิดประเด็นต่อไป

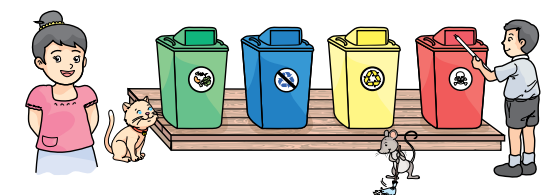
“จากการที่ผมได้ไปค้นคว้าข้อมูลมาจึงทราบว่า การแยกขยะที่ถูกวิธีนั้นทำได้โดย

การแบ่งขยะออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ขยะเปียก หรือขยะสด เช่น เศษอาหาร เปลือกผลไม้ ขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก หรือที่เรียกว่า **ขยะรีไซเคิล** เช่น พลาสติก กระดาษ แก้ว โลหะ อะลูมิเนียม ขยะทั่วไปที่ย่อยสลายไม่ได้และไม่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ เช่น ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป หิน ปูน ไม้ และท้ายสุดคือ **ขยะมีพิษ** เช่น

ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ ขวดยาฆ่าแมลง

ส่วนการแยกขยะนั้นง่ายนิดเดียว เพียงแค่จับขยะแยกใส่ลงถังขยะตามสีต่าง ๆ ขยะเปียก ใส่ถังสีเขียว ขยะรีไซเคิล ใส่ถังสีเหลือง ขยะรีไซเคิลไม่ได้ ใส่ถังสีฟ้าหรือสีน้ำเงิน และขยะมีพิษ ใส่ถังสีแดง”

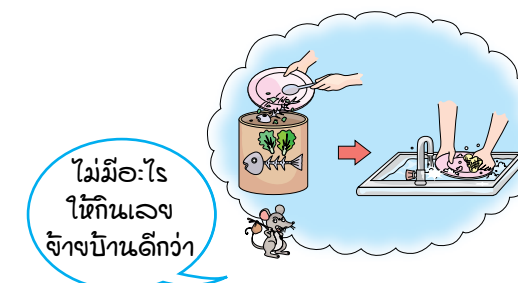
“เมื่อเรารู้แบบนี้แล้ว เด็ก ๆ ทุกคนควรจะแยกขยะให้ถูกวิธีก่อนทิ้งลงถังนะคะ ท้ายที่สุดนี้ มีใครอยากจะแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในการช่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อมของเราอีกบ้างไหมคะ” ครูน้ำหวานถามความคิดเห็นเพิ่มเติม

“การล้างจานชามที่บ้านยังช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้อีกทางหนึ่งเหมือนกันค่ะ แม่

ทำให้เศษอาหารและคราบไขมันอุดตันในท่อน้ำ ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมเวลาฝนตกได้ ส่วนน้ำที่ท่วมขึ้นมานั้น เป็นน้ำสกปรกที่เกิดจากเศษอาหารที่อุดตัน สิ่งนี้เป็นอันตรายต่อสุขภาพด้วยค่ะ” น้ำทิพย์กล่าวเพิ่มเติม

“แนวทางปฏิบัติที่น้ำทิพย์เสนอมานั้น

เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ง่ายและยังเป็นเรื่องใกล้ตัวพวกเราทุกคน สำหรับข้อมูลที่ได้ร่วมเสวนากันในวันนี้ล้วนมีประโยชน์ทั้งสิ้น ครูเชื่อว่า นักเรียนทุกคนจะเป็นทูตพิทักษ์สิ่งแวดล้อมตัวน้อย ๆ ที่นำความรู้เหล่านี้ ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติตาม เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดีจะได้อยู่คู่กับเราตลอดไป” ครูน้ำหวานสรุปปิดท้าย

คำใหม่

กัฏกร่อน	เกริ่นนำ	ขยะเปียก	ขยะมีพิษ	ขยะรีไซเคิล
ข้าวของเครื่องใช้	ค้นคว้าข้อมูล	คุ่มครองดูแล	เชื้อโรค	ถุก๊อบเก็บ
ถุกพลาสติก	ถุกเย็นใส	ถุกร้อนใส	ทรัพยากรธรรมชาติ	
ทูต	นโยบาย	น้ำส้มสายชู	บรรจ	บำรุงรักษา
ประเด็น	พลาสติก	พิทักษ์สิ่งแวดล้อม		แพร่กระจาย
ภาชนะ	มลพิษ	ไมโครโฟน	ย่อยสลาย	ยาฆ่าแมลง
รัฐธรรมนูญ	ราชอาณาจักร	โลหะ	สงวน	สารเคมี
สารพิษ	สิ่งแวดล้อม	สุขภาพอนามัย	เสวนา	อะลูมิเนียม
อินเทอร์เน็ต				

คำอ่าน

ขยะรีไซเคิล	อ่านว่า	ขะ-หยะ-รี-ไซ-เคิน
ถุกพลาสติก	อ่านว่า	ถุก-พลัด-สะ-ติก
ทรัพยากรธรรมชาติ	อ่านว่า	ซัพ-พะ-ยา-กอน-ท่า-มะ-ชาด
มลพิษ	อ่านว่า	มน-ละ-พิด
ย่อยสลาย	อ่านว่า	ย่อย-สะ-หลาย
รัฐธรรมนูญ	อ่านว่า	รัต-ถะ-ท่า-มะ-นูน
ราชอาณาจักร	อ่านว่า	ราด-ชะ-อา-นา-จัก
อะลูมิเนียม	อ่านว่า	อะ-ลู-มิ-เนียม
อินเทอร์เน็ต	อ่านว่า	อิน-เทอ-เน็ต

กิจกรรมที่ ๑ คิครอบคอบ ตอบปัญหา

อ่านในใจเรื่อง “พิทักษ์สิ่งแวดล้อม” แล้วช่วยกันอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคที่ยากหรือไม่เข้าใจ สรุปเรื่องที่อ่าน จากนั้นร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ เนื้อเรื่องและตอบคำถามกับเพื่อนในชั้นเรียน

๑. การจัดเสวนาในครั้งนี้จัดขึ้นเนื่องในโอกาสใด
๒. วิธีปฏิบัติเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมให้อยู่กับเราได้นานมีอะไรบ้าง
๓. ขยะแบ่งออกเป็นกี่ประเภท แต่ละประเภทมีวิธีทิ้งอย่างไรให้ถูกวิธี
๔. นักเรียนคิดว่าข้อปฏิบัติใดบ้างที่สามารถนำไปใช้ที่บ้านและที่โรงเรียนได้
๕. นักเรียนยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องอย่างละ

๓ ข้อความ

๖. ถ้านักเรียนเป็นผู้นำชุมชนจะแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมอย่างไร
๗. นักเรียนคิดว่าปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อคนเราอย่างไรบ้าง

กิจกรรมที่ ๒ คำศัพท์น่ารู้

อ่านเรื่อง “พิทักษ์สิ่งแวดล้อม” แล้วช่วยกันอธิบายความหมายของคำและสำนวนต่อไปนี้

ถุกพลาสติก	ข้าวของเครื่องใช้	คุ่มครองดูแล
ทรัพยากรธรรมชาติ	บำรุงรักษา	แพร่กระจาย
ขยะรีไซเคิล	สุขภาพอนามัย	อะลูมิเนียม
ขยะเปียก	พิทักษ์สิ่งแวดล้อม	ขยะมีพิษ

กิจกรรมที่ ๓ เรียนรู้กับสิ่งแวดล้อม

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ “ปัญหามลพิษในประเทศไทย” จากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วพุดรายงานผลการศึกษาค้นคว้าหน้าชั้นเรียน

- ๑. ปัญหามลพิษที่พบเห็น
- ๒. สาเหตุ
- ๓. แนวทางการแก้ไข

๒. เขียนแผนภาพความคิดในหัวข้อ “วิธีพิทักษ์สิ่งแวดล้อม” ตกแต่งระบายสีให้สวยงาม แล้วนำไปติดในบริเวณโรงเรียน

๓. เขียนบรรยายสภาพแวดล้อมของชุมชนในฝัน แล้วแลกเปลี่ยนกันอ่านกับเพื่อน

กิจกรรมที่ ๔ คำขวัญพัฒนาความคิด

แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำขวัญหรือแต่งบทร่ายกรองเชิญชวนให้ช่วยกันพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ลงบนแผ่นป้าย แล้วนำไปติดในบริเวณโรงเรียน

การอ่านคำที่มีอักษรนำ

อักษรนำ คือ คำที่มีพยัญชนะสองตัวเรียงกัน ประสมสระเดียวกัน โดยมีพยัญชนะตัวหน้านำเสียงวรรณยุกต์ของตัวที่ตามมา การอ่านคำที่มีอักษรนำแบ่งออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. คำที่มี **อ** นำ **ย** ไม่ออกเสียง **อ** แต่มีเสียงวรรณยุกต์ตามตัว **อ** ในภาษาไทย มีอยู่ ๔ คำ ได้แก่ อย่า อยู่ อย่าง อยาก

๒. คำที่มี **ห** นำอักษรต่ำ **ง ญ น ม ย ร ล ว** ไม่ออกเสียง **ห** แต่มีเสียงวรรณยุกต์ตามตัว **ห** เช่น

แหงน เหงา หึง หุ้ม หนู หนาว หมาย หมอน
เหี้ย หย่า หรุ หรือหลาน ไหล แหวน หวาย

๓. คำที่มีอักษรสูงนำอักษรต่ำ อ่านเป็น ๒ พยางค์ โดยพยางค์แรกออกเสียง **อะ** กึ่งเสียง พยางค์หลังออกเสียงตามสระประสมตัวสะกด โดยมีเสียงวรรณยุกต์คล้ายมี **ห** นำ เช่น

ขนม อ่านว่า อะ-หนม ถนน อ่านว่า อะ-หนน
สงวน อ่านว่า สะ-หงวน ฉลาด อ่านว่า ฉะ-หลาด

๔. คำที่มีอักษรกลางนำอักษรต่ำ อ่านเป็น ๒ พยางค์ โดยพยางค์แรกอ่านออกเสียง **อะ** กึ่งเสียง พยางค์หลังออกเสียงตามสระประสมตัวสะกด โดยมีเสียงวรรณยุกต์คล้ายมี **ห** นำ เช่น

ตลอด อ่านว่า อะ-ตลอด กนก อ่านว่า อะ-หนก
จรวด อ่านว่า อะ-หรวด พรอท อ่านว่า อะ-หรวด

นอกจากนี้ยังมีคำบางคำที่พยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรสูง พยัญชนะตัวหลังเป็นอักษรกลางหรืออักษรต่ำ ไม่อ่านอย่างอักษรนำ แต่อ่านเรียงพยางค์ เช่น

ขจัด อ่านว่า อะ-จัด ผดุง อ่านว่า อะ-ดุง
แสดง อ่านว่า สะ-แดง ขมา อ่านว่า อะ-มา

กิจกรรมที่ ๕ อักษรนำจำ

๑. อ่านคำที่กำหนดให้พร้อม ๆ กัน แล้วจับคู่กับเพื่อนอ่านคู่ละ ๑ บรรทัดสลับกันจนจบ

คำอักษรนำที่อ่านออกเสียงพยางค์เดียว

คำอักษรนำที่อ่านออกเสียง ๒ พยางค์

หยาบ ห่าว หุ้ม ใหญ่ หนึ่ง หัน หมู หมอ	หยก หย่า หรุ หรือ หลบ หลุม ห้วน หวัด	ขยะ สนุก ตลาด ฉลาด	ถลอก จจริต ผลึก อร่าม
--	---	---------------------------------------	--

๒. เลือกคำอักษรนำในข้อ ๑ มา ๕ คำ แล้วแต่งเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ

การอ่านคำที่มีอักษรควบ

อักษรควบ คือ คำที่มีพยัญชนะต้นสองตัว ควบหรือกล้ำอยู่ในสระเดียวกัน โดยมีพยัญชนะตัวหลังเป็น **ร ล** หรือ **ว** อักษรควบแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ

๑. **อักษรควบแท้** คือ คำที่มีพยัญชนะสองตัวเรียงกัน มีพยัญชนะตัวหน้าเป็น **ก ข ค ต ป ผ พ** และมีพยัญชนะตัวหลังเป็น **ร ล** หรือ **ว** เวลาอ่านจะออกเสียงพยัญชนะทั้งสองตัวพร้อมกัน ดังนี้

“**ร**” ควบกับพยัญชนะตัวหน้าได้ ๖ ตัว คือ **ก ข ค ต ป ผ** เช่น

กร	เช่น	เกรง	กรุง	เกรียง
ขร	เช่น	ขรม	ขрім	ขริบ
คร	เช่น	คร้ว	คราว	ครั่ง
ตร	เช่น	ตรง	เตรียม	ตรา
ปร	เช่น	ปราบ	ปริม	โปรง
พร	เช่น	พระ	เพราะ	พริม

“**ล**” ควบกับพยัญชนะตัวหน้าได้ ๖ ตัว คือ **ก ข ค ป ผ พ** เช่น

กล	เช่น	กล้า	กลัว	กลม
ขล	เช่น	ขลุ่ย	โขลง	เขลา
คล	เช่น	คลอง	โคลน	แคลน
ปล	เช่น	ปลา	ปลอม	ปลาย
ผล	เช่น	ผลิ	โผล่	เผลอ
พล	เช่น	พลอย	พลาด	พลั้ง

น่ารู้ น่าจำ

เวลาอ่านคำที่มีอักษรควบ ร ล ต้องออกเสียงให้ชัดเจน

“**ว**” ควบกับพยัญชนะตัวหน้าได้ ๓ ตัว คือ **ก ข ค** เช่น

กว	เช่น	กว้าง	กวัก	แกว่ง
ขว	เช่น	ขวาน	ขว้าง	ขวิด
คว	เช่น	ความ	คว่ำ	คว่ำ

๒. **อักษรควบไม่แท้** คือ คำที่มีพยัญชนะสองตัวเรียงกัน มีพยัญชนะตัวหน้าเป็น **จ ช ฅ ส** และพยัญชนะตัวหลังเป็น **ร** เวลาอ่านไม่ออกเสียง **ร** จะออกเสียงเฉพาะพยัญชนะตัวหน้า เช่น

จริง	อ่านว่า	จิง	เศร้า	อ่านว่า	เส้า
ไซ้	อ่านว่า	ไซ้	สร้าง	อ่านว่า	ล้าง

แต่ถ้าพยัญชนะตัวหน้าเป็น **ท** และมีพยัญชนะตัวหลังเป็น **ร** เวลาอ่านออกเสียงจะเปลี่ยนเสียง **ทร** เป็น **ช** เช่น

ทรง	อ่านว่า	ชง	ทราย	อ่านว่า	ชาย
ทรวง	อ่านว่า	ชวง	ทราบ	อ่านว่า	ชาบ

กิจกรรมที่ ๖ อักษรควบน่าอ่าน

อ่านคำที่กำหนดให้พร้อม ๆ กัน แล้วจับคู่กับเพื่อน ช่วยกันฝึกอ่านคำให้ถูกต้องจนคล่องและอ่านให้เพื่อนคู่อื่นฟัง

กัมกราบ	ภาพขวาน	คว้านแต่ง	แมงกว่าง	กว้างขวาง
ล้างแผล	แปรรวน	ครวญคราง	พลาถอย	คล้อยเคลื่อน
เกลื่อนกลาด	คลาดแคล้ว	แกลวกกล้า	พรมั่ว	กลัวลิ้น
คลื่นลม	ตรมตรอม	พร้อมพรั่ง	ครั่งคราว	กราวเกรียว
เลี้ยวขวา	ผ้าแพร	แพรหลาย	ปลายฝน	คันคว่ำ
ตราตรึง	บึงคลอง	กลองยาว	ดาวเคราะห์	เปราะบาง
กลางแคลง	แปลงกาย	พรายน้ำ	พรา้สอน	คลอนแคลน

ตัวเลขไทย เป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ประจำชาติ นักเรียนจึงควรภาคภูมิใจ
ที่เรามีตัวเลขไทยใช้ และฝึกฝนใช้ตัวเลขไทยจนเป็นนิสัย

☀ การใช้ตัวเลขไทย

ตัวเลขไทยใช้ได้หลายลักษณะ ดังนี้

๑. เขียนจำนวนเลขทั่วไป เช่น

- * ฉันมีเงิน ๑๐ บาท
- * ส้มราคากิโลกรัมละ ๒๕ บาท

๒. เขียนบ้านเลขที่ เช่น

- * กวินอยู่บ้านเลขที่ ๕๓
- * บ้านเลขที่ ๒๒๘ ซอย ๗ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๓. เขียนหัวข้อในงานเขียนต่าง ๆ เช่น

- * อักษรควมมี ๒ ชนิด คือ
- ๑. อักษรควมแท้ ๒. อักษรควมไม่แท้

๔. เขียนวันที่ เดือน ปี พ.ศ. หรือ วัน เดือน ปี แบบสากล เช่น

- * ๑ มกราคม ๒๕๕๔
- * ๒๒/๑๐/๕๔

๕. เขียนวัน เดือน ปี แบบไทย เช่น

- * ๒^๓ ๕ อ่านว่า วันจันทร์ เดือน ๕ ขึ้น ๓ ค่ำ
- * ๓^{๑๐} ๑ อ่านว่า วันอังคาร เดือนอ้าย แรม ๑๐ ค่ำ

การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทย มีวิธีการดังนี้

ตัวเลขด้านซ้ายแทนวัน ตัวเลขด้านขวาแทนเดือน ตัวเลขด้านบนเครื่องหมาย ฯ
แทนข้างขึ้น ตัวเลขด้านล่างเครื่องหมาย ฯ แทนข้างแรม

ແລ່ງສິບດັນຄວາມຮູ້

นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอ่านตัวเลขได้
จากหนังสืออ่านอย่างไร และ เขียนอย่างไร ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

กิจกรรมที่ ๓ เอกลักษณ์ตัวเลขไทย

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันรวบรวมลักษณะการใช้
ตัวเลขไทยให้ได้มากที่สุด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ แล้วช่วยกันรายงานหน้าชั้นเรียน
๒. คัดตัวเลขไทยตั้งแต่ ๐-๙ ด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด แล้วคัดเลือกผลงาน
ของเพื่อนในกลุ่มที่คัดลายมือได้สวยที่สุด ๑ คน ประกวดกับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ

การคัดลายมือ

การคัดลายมือ หมายถึง การเขียนหรือการคัดลอกข้อความด้วยลายมือบรรจง
ประณีตงดงาม และถูกต้องตามหลักการและแบบแผนการเขียน โดยเริ่มต้นตั้งแต่ทำนอง
การจับดินสอหรือปากกา และการวางกระดาษ เพราะสิ่งเหล่านี้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้
ลายมือที่คัดออกมาสวยงาม

ข้อปฏิบัติในการเตรียมคัดลายมือ มีดังนี้

๑. ทำนอง ต้องนั่งตัวตรง ไม่มองหลังหรือก้มหน้ามากเกินไป ฝ่าเท้าแตะพื้น วางแขน
ที่จับดินสอหรือปากกาเกือบแนบลำตัว ระยะห่างระหว่างข้อศอกกับลำตัวประมาณ ๓ นิ้ว
แขนทั้งสองข้างตั้งตั้งข้อศอกวางบนโต๊ะ มือข้างหนึ่งจับดินสอหรือปากกา อีกข้างหนึ่งวาง
บนกระดาษที่จะเขียน ที่นั่งเขียนต้องให้แสงสว่างเข้าด้านหน้าตรงข้ามกับมือที่จะคัด

๒. การจับดินสอหรือปากกา ต้องจับดินสอหรือปากกาด้านนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้
วางบนนิ้วกลาง ส่วนนิ้วนางและนิ้วก้อยตั้งรองนิ้วทั้งสามไว้ จับดินสอหรือปากกาให้ห่างจาก
ปลายดินสอประมาณ ๑ นิ้ว

๓. การวางกระดาษ ให้วางกระดาษตรงหน้าพอดี กระดาษด้านขวาวางเฉียงกับ
แนวขอบโต๊ะเล็กน้อย ระยะห่างระหว่างตากับกระดาษประมาณ ๑๒-๑๔ นิ้ว

หลักการคัดลายมือ มีดังนี้

๑. เริ่มคัดจากหัวตัวอักษรไปจนถึงหางตัวอักษร โดยไม่ยกดินสอ และคัดตาม
แบบตัวอักษร
๒. คัดตัวอักษรด้วยตัวตรงเสมอ และคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด ครึ่งบรรทัด และ
ตัวหวัดแถมบรรจง โดยลากเส้นให้เรียบเสมอ ไม่สะดุด
๓. ตัวอักษรที่มีหัวต้องเขียนหัวเป็นวง ไม่บอด

๔. ช่องไฟระหว่างตัวอักษรทุกตัวต้องห่างเสมอกัน

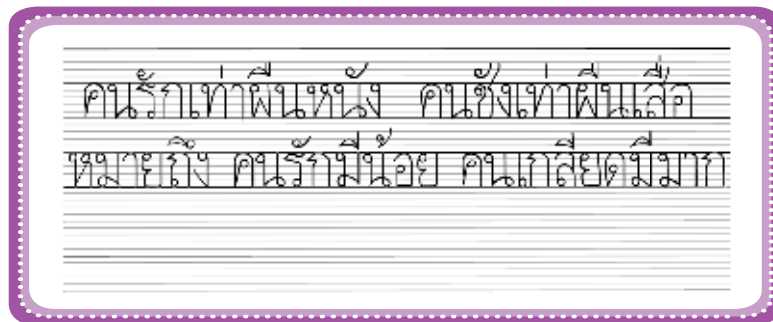
๕. ตัวอักษรที่มีขนาดกว้างกว่าปกติ เช่น ณ ณ ณ จะกว้างกว่าปกติเป็น ๑ เท่าครึ่ง

๖. ตัวอักษรที่มีส่วนสูงกว่าปกติ เช่น ช ช ฐ ป ฝ ฟ ศ ส พ ฮ จะสูงกว่าตัวอักษรปกติเป็น ๑ เท่าครึ่ง

๗. สระ ไ–, ไ–, โ– สูงเป็น ๒ เท่าของตัวอักษร

๘. การวางสระและวรรณยุกต์ ถ้าเป็นคำที่มีพยัญชนะต้นตัวเดียวให้วางตรงเส้นท้ายของพยัญชนะต้น เช่น ม้า ลิป ตัว และวางวรรณยุกต์เหนือสระ เช่น ปั่น น้ำ ถ้าเป็นคำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว ให้วางตรงเส้นท้ายของพยัญชนะตัวที่ ๒ และวางวรรณยุกต์เหนือสระ เช่น กลัว ฝรั่ง

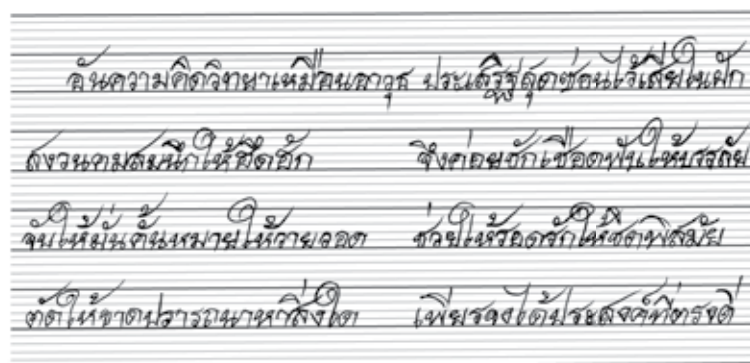
ตัวอย่าง การคัดลายมือ

การคัดลายมือด้วยตัวหวัดเกมบรรจง

การคัดลายมือด้วยตัวหวัดเกมบรรจง เป็นการคัดลายมือหวัด แต่ให้อ่านออก เขียนให้สวยงาม ถูกต้อง และรวดเร็ว ลายมือด้วยตัวหวัดเกมบรรจงนิยมใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เขียนจึงควรเขียนให้อ่านง่าย มีช่องไฟ มีวรรคตอน และตัวอักษรสวยงาม

ตัวอย่าง การคัดลายมือด้วยตัวหวัดเกมบรรจง

กิจกรรมที่ ๘ ฟีกคล้อง ลองคัด

๑. อ่านบทร้อยกรอง “นกกระจาบ” พร้อมกันทั้งชั้น และช่วยกันอธิบายความหมายของคำ แล้วคัดลายมือด้วยตัวหวัดเกมบรรจง โดยให้ครูเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมและประเมินการคัดลายมือ

๒. เขียนแสดงความรู้สึกและข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรองดังกล่าว แล้วพูดเสนอความรู้สึกและข้อคิดที่ได้รับหน้าชั้นเรียน

บทกระจาบ

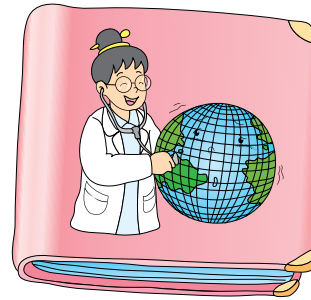
นกกระจาบตัวน้อย	บินล่องลอยในนา
ปีกทางกางเวหา	ร่อนไปมาไม่มีภัย
เจ้าเที่ยวท่องไปทุกทิศ	มีชีวิตอันสดใส
เที่ยวป่าพาสุขใจ	มีต้นไม้มีลำธาร
เหมือนคนไม่มีโรค	นับเป็นโชคพ้นภัยพาล
อากาศไร้พิษสาร	สัตว์ขึ้นบานดินชื่นใจ
ป่าไม้นี้สำคัญ	มาร่วมกันรักษาไว้
คนสัตว์ไว้หายใจ	ป่าไม้ไทยปลูกทดแทน

หมอรักษาโลก

โลกที่เราอาศัยอยู่นี้ หากนำปรอทมาวัดใช้คงจะได้ผลออกมาว่า มีไข้สูงและตัวร้อนมาก ต้องให้หมอเยียวรักษาอย่างเร่งด่วน หมอที่จะรักษาโลกให้มีอาการดีขึ้นมาได้ คือ ทุก ๆ คนที่อาศัยอยู่บนโลกใบนี้ ขั้นตอนแรกสำหรับการเยียวรักษาคนไข้คือ การหาสาเหตุของโรคว่าเกิดจากอะไร จากนั้นจึงดำเนินการรักษาให้ถูกวิธีต่อไป

โลกร้อนมีสาเหตุอย่างหนึ่งมาจากมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นจำนวนมากปกคลุมผิวโลกไว้ ทำให้รังสีจากดวงอาทิตย์ที่แผ่มายังโลก สะท้อนกลับออกไปไม่ได้ นักวิทยาศาสตร์เรียกลักษณะดังกล่าวนี้ว่า ปรากฏการณ์เรือนกระจก ปัจจุบันชั้นบรรยากาศเกิดการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงจากแหล่งต่าง ๆ มีมากขึ้นไป เช่น การเผาไหม้ภายในเครื่องยนต์ของยานพาหนะ เครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรม การเผาป่า หรือการเผาขยะ การกระทำเหล่านี้ทำให้ชั้นบรรยากาศเกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงเท่ากับเป็นการสร้างภาวะเรือนกระจกให้มากยิ่งขึ้น ๆ ความร้อนจากแสงอาทิตย์ที่แผ่มายังโลก จึงไม่สามารถสะท้อนกลับออกไปได้ และเก็บสะสมไว้จนอุณหภูมิของโลกเพิ่มสูงขึ้นทุกขณะ

หากโลกร้อนขึ้นทุกวัน ปัญหาที่จะตามมาก็คือ สิ่งมีชีวิตบนโลกต้องตาย เพราะทนความร้อนไม่ได้ พื้นดินจะแห้งแล้ง ในบางพื้นที่อาจกลายเป็นทะเลทราย ไม่สามารถปลูกพืชผลได้ ส่งผลกระทบต่อระบบเกษตรกรรม ระดับน้ำทะเลจะสูงขึ้นกว่าเดิม เมืองต่าง ๆ ที่อยู่ชายฝั่งทะเลจะถูกน้ำท่วมและจมอยู่ใต้น้ำในที่สุด ฤดูหนาวสั้นลง แต่ฤดูร้อนยาวนานขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้เกิดพายุรุนแรงหรือเกิดมรสุมบ่อยครั้งขึ้น

วิธีที่จะช่วยพิทักษ์รักษาโลกใบนี้ไว้ โดยไม่ต้องลงทุนมากมายคือ การปลูกจิตสำนึก

ให้ทุกคนรู้จักรักและหวงแหนสิ่งแวดล้อม และร่วมมือร่วมใจช่วยกันปลูกต้นไม้ เพราะต้นไม้ต้องการก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไปสังเคราะห์แสง หรือที่เรียกว่า การสร้างอาหาร ถ้ามีต้นไม้มากขึ้น ก็เท่ากับว่าเราได้ช่วยกันผลิตยารักษาโลกไว้มาก อากาศใช้ตัวร้อน

ของโลกก็จะเย็นลง ทุกคนจะอยู่บนโลกอย่างสงบร่มเย็น เพราะฉะนั้นถึงเวลาแล้วที่ทุกคนต้องเตรียมจอบ เตรียมเสียมให้พร้อม สำหรับผลิตยารักษาโลกให้ทันทั่วทั้งที่ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของมนุษย์

กิจกรรมที่ ๑๗ ผูกอ่านพัฒนาความคิด

๑. อ่านในใจเรื่อง “หมอรักษาโลก” แล้วช่วยกันหาคำ กลุ่มคำ หรือข้อความสั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาวิทยาศาสตร์ หรือสิ่งแวดล้อมในเรื่อง

๒. เขียนสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง พร้อมเสนอแนวทางในการรักษาอาการป่วยของโลกที่นักเรียนสามารถทำได้จริงในชีวิตประจำวัน แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

การเรียนรู้เรื่อง พืชกับสิ่งแวดล้อม ทำให้รู้แนวทางในการคัดแยกขยะ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างถูกต้องและประหยัด เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาดปราศจากมลพิษ อีกทั้งยังได้ข้อคิดเรื่องการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ซึ่งเราสามารถนำมาใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ยังได้รับความรู้เรื่องการอ่านคำที่มีอักษรนำ การอ่านคำที่มีอักษรควบ ตัวเลขไทย และการคัดลายมือ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการอ่านและการเขียนในวิชาอื่น ๆ ได้

กิจกรรมบูรณาการ

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสังเกตพฤติกรรมกาทิ้งขยะของนักเรียนในโรงเรียน และสำรวจการใช้ภาชนะใส่อาหารของร้านค้าในโรงเรียน แล้วทำแผนป้ายรณรงค์การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง และการใช้ภาชนะให้ถูกต้องเหมาะสมกับอาหาร แล้วสังเกตการเปลี่ยนพฤติกรรมหลังการรณรงค์ จากนั้นออกมารายงานผลการสังเกตหน้าชั้นเรียน

๒. นักเรียนรวบรวมคำที่มีอักษรนำและคำที่มีอักษรควบจากหนังสือเรียนภาษาไทย และหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ทำเป็นสมุดเล่มเล็ก ตกแต่งให้สวยงาม

๓. ครูจัดแข่งขันการประกวดคัดลายมือเพื่อหาตัวแทนห้องไปแข่งขันคัดลายมือในระดับชั้นและระดับโรงเรียน

โครงการ

ทำโครงการรักษ์ตัวเรา รักโรงเรียนเรา เพื่อนำไปปฏิบัติจริงในโรงเรียน หรือ อาจทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑. นักเรียนบอกแนวทางการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมที่ตนเองสามารถปฏิบัติได้จริง ๓-๔ ข้อ
๒. นักเรียนทดลองแยกขยะก่อนทิ้งลงถังขยะประเภทต่าง ๆ เป็นเวลา ๑ สัปดาห์ และสรุปผลจากการทดลอง แล้วนำมารายงานหน้าชั้นเรียน

คำถามทบทวน

๑. นักเรียนคิดว่าสิ่งใดบ้างที่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม
๒. การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมควรเป็นหน้าที่ของใคร
๓. ในโรงเรียนของนักเรียนมีปัญหเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร
๔. คำที่มีอักษรนำกับคำที่มีอักษรควบแตกต่างกันอย่างไร
๕. การใช้เลขไทยมีความสำคัญอย่างไร
๖. นักเรียนมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้คัดลายมือได้สวยงาม